Dunavarsány Város Önkormányzatának
Polgármestere

✉ 2336 Dunavarsány, Kossuth Lajos utca 18., titkarsag@dunavarsany.hu
☎ 24/521-040, 24/521-041, Fax: 24/521-056
www.dunavarsany.hu

ELŐTERJESZTÉS
Dunavarsány Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2020. október 13-ai rendes, nyílt ülésére

Hiv. szám: DV/15008/2020. **Tárgy:** Javaslat az új Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület Dunavarsány Város Önkormányzatának 2015-2020. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 92/2015. (VII. 17.) számú határozatával fogadta el.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 31. §-a előírja a települési önkormányzatok számára a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi program (a továbbiakban: HEP) elkészítését, - amelynek hatályosulását kétévente át kell tekinteni. A felülvizsgálatokra 2017-ben illetve 2019-ben sor került. Dunavarsány Város Önkormányzatának 2015-ben elfogadott HEP-je 2020 júliusában lejárt, így a jogszabály értelmében új helyi esélyegyenlőségi programot kell elkészítenie és elfogadnia.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet tartalmazza. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

A Program elkészítéséhez az adatok forrásának alapjául az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR), továbbá a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatbázisa szolgált, valamint a helyi adatgyűjtések.

A HEP jelentőségét tükrözi, hogy 2013. július 1-jétől az önkormányzatok csak akkor nyújthatnak be EU forrásra pályázatot, ha rendelkeznek az új jogszabályi előírásoknak megfelelő Helyi Esélyegyenlőségi Programmal.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Dunavarsány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

a) **Dunavarsány Város Önkormányzatának 2020-2025 évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját a jelen határozat meghozatalát segítő előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.**

b) **felhatalmazza a Polgármestert, hogy az aláírt dokumentumot küldje meg a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság részére.**

Határidő: **azonnal**
Felelős: **Polgármester**

Az előterjesztést tárgyalta: Pénzügyi, Fejlesztési és Ügyrendi Bizottság, Humánpolitikai Bizottság

Az előterjesztést készítette: Portik-Cseres Éva intézmény-felügyeleti ügyintéző

Dunavarsány, 2020. október 6.

Gergőné Varga Tünde
polgármester

Az előterjesztés törvényes:

dr. Szilágyi Ákos
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Dunavarsány Város Önkormányzata

2020-2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) ... 3
Bevezetés ... 3
A település bemutatása ... 3
Értékeink, küldetésünk ... 5
Célok ... 5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) ... 7
1. Jogszabályi háttér bemutatása ... 7
2. Stratégiai környezet bemutatása ... 8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége ... 9
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység ... 24
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége ... 36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége ... 40
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége ... 45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása ... 49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága ... 49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 50
1. A HEP IT részletei ... 50
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 51
3. Megvalósítás ... 53
A megvalósítás előkészítése ... 53
Monitoring és visszacsatolás ... 53
Nyilvánosság ... 53
4. Elfogadás módja és dátuma ... 55

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Dunavarsány Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A Ráckevei Duna-ág közelében, Budapest déli peremétől mintegy 12 km-re elhelyezkedő Dunavarsány közigazgatásilag a Közép-Magyarországi Régióhoz, azon belül Pest megyéhez, a Ráckevei kistérséghez, valamint a Szigetszentmiklósi járáshoz tartozik. Területe 22,52 km2, állandó lakosainak száma közel 8000 fő.
Dunavarsány címerében a varsa, mint halászeszköz szerepel, a település nevét – a kutatások szerint – a hasonló nevű alán (talán jász, vagy kabar) eredetű néptörzs töredéktől kapta, akik a magyar honfoglalókkal együtt érkeztek e tájra. A Duna előtagot a múlt század második felének elején kapta, megkülönböztetésül az akkoriban létező másik nyolc Varsány nevű településtől.

A város két, egymástól földrajzilag elkülönülő részből áll; a honfoglalás korában kialakult településrészből, Nagyvarsányból, és a későbbi fejlődését jelentősen befolyásoló Budapest-Kelebia-Belgrád vasútvonal mellé kiépült Kisvarsányból, melynek lakossága etnikai szempontból igen vegyes. Nagyvarsányban főként a thüringiai svábok leszármazottai élnek, akik a mai napig ápolják szokásaikat, nyelvi és zenei hagyományaikat.

A XII. század elején a környék nagyobb települései közé számított. A korábbi Árpád-kori falu a tatárjárás idején elnéptelenedett. Első fennmaradt írásos emléke 1269-ből származik. V. István 1270-ben a nyúl-szigeti apácáknak adományozta a területet. A vidék újranépesedésének a török hódoltság vetett véget. A budai pasa kincstári feljegyzése szerint mindössze 12 adófizető élt Varsány faluban a XVI. század második felében. I. Lipót császár Thüringiából svábokat telepített a kihalt faluba. Munkáját I. József és Mária Terézia folytatta. A XIX. század közepén Varsány falu a Taksonyiak birtoka lett, lélekszáma ekkor 150 fő körül volt önállóságát 1946-ban nyerte vissza. 1903-ban Nagyvarsányban egy tanteremmel működött iskola, Kisvarsányban 1909-ben készült el, a mai napig a gyerekek tanítását szolgáló elemi iskola. A XX. század elején a rohamosan fejlődő

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Kisvarsány fokozatosan vezető szerephez jutott a térségben, melyhez hozzájárult az 1906-ban létesített vasúti megálló is.

Dunavarsány 1990-ig Délegyházával és Majosházával alkotott közigazgatási egységet; már ebben az időben is észlelhető volt Dunavarsány kistérségi szerepének csírája. Az első önkormányzati választást követően a községek önállósodtak, de továbbra is Dunavarsány koordinálja a beruházások és szolgáltatások egy részét: az ivóvízminőség javítása érdekében tett lépések, a szennyvíztelep, az orvosi ügyeleti ellátás, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, az általános és a művészeti iskola, ma egyre inkább összeköti a környező településeket Dunavarsánnyal. Dunavarsányt 2004. szeptember 18-án várossá avatták.

Településünk a teljes alapellátást biztosító intézményhálózaton túl emelt szintű ellátást biztosító intézményekkel rendelkezik (pl. művészeti iskola, általános iskola speciális tagozata). A város több mint 300 vállalkozással, 200 magánvállalkozással, illetve egy 90 hektáros ipari parkkal rendelkezik, amely a terület fekvése, könnyű megközelíthetősége miatt kiváló lehetőségeket nyújt a betelepülni kívánó vállalatok számára.

A település nevezetes természeti látnivalói közé tartozik a Kis-Dunán található mintegy 10 hektárnyi úszóláp, a Domariba-sziget. Országos jelentőségű a Duna-parton elhelyezkedő Népstadion és Intézményei Dunavarsányi Edzőtábora. Ady Endre emlékét idézi a háború után elpusztult Vészi-kúria udvarán található négy darab feketefenyő. A kastély gyakori vendégeként a költő itt írta például a Fekete Zongora című versét, illetve a Margita élni akar ciklusköltemény.

A nyár elején megrendezésre kerülő Dunavarsány Napok, a Szüreti bál, vagy a gyakran tizenöt-húsz együttes részvétel megvalósuló népzenei találkozók minden évben sok idelátogatónak nyújtanak felejthetetlen élményt, szórakozást.

Dunavarsány a hazai kapcsolatokon túl a nemzetközi kapcsolatait is igyekszik ápolni. 1999 nyarán, többéves bemutatkozás, ismerkedés után került sor a testvérvárosi szerződés aláírására a németországi Gemmingennel, 2002. március 15-én a szlovákiai Szalóccal és 2008. május 17-én a kárpátaljai Csetfalvával.

A település lakosainak száma az utóbbi pár évtizedben folyamatosan növekedett ideköltözők hatására. Sok kisgyermekes család költözik ide Budapest közelsége és annak könnyű megközelíthetősége miatt.

1.számú táblázat

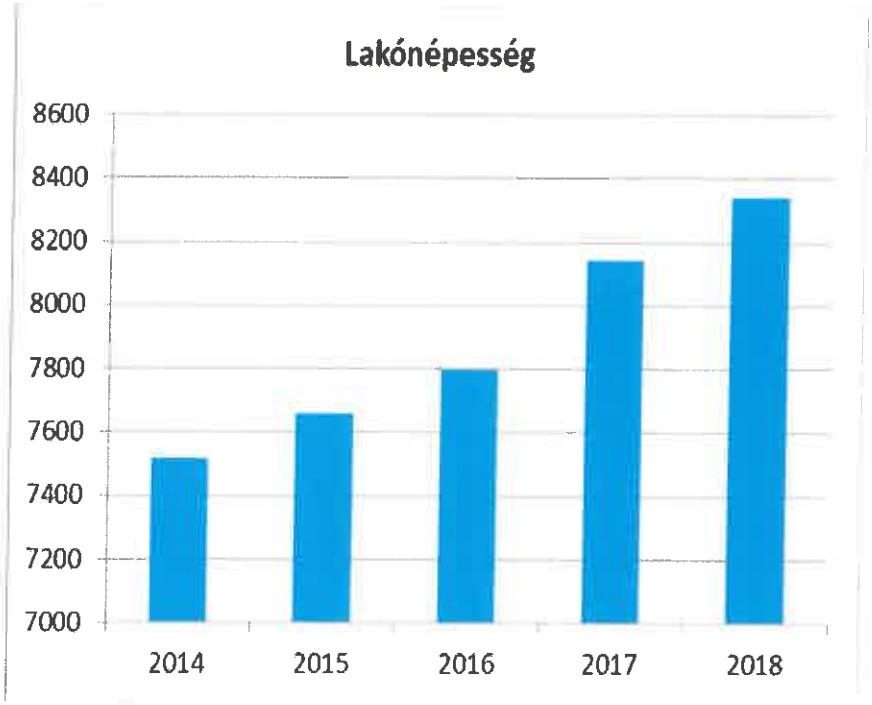

2. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	7517	bázis év
2015	7659	101,89%
2016	7798	101,81%
2017	8141	104,40%
2018	8341	102,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Dunavarsány Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet a gyermekekre, az idősekre és a közösségi életre. Kisváros lévén, intézményein (óvoda, iskola, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat), civil szervezetein és egyházain keresztül mindig is tudatosan figyelt az segítségre szorulók kiszűrésére és tekintettel arra, hogy az említett szervezetek és az Önkormányzat folyamatos együttműködése kapcsán hamar tudomást szerez az esetleges problémákról, azonnal megteszi a szükséges intézkedéseket az illetékes, vagy segítséget nyújtani leginkább tudó szervein keresztül. Az Önkormányzat tudatosan segíti az egyházakat, egyesületeket és civil szervezeteket, tudva azt, hogy kötelező feladatain túl velük együttműködve építhet, irányíthat, működtethet élhető, szerethető települést.
Küldetésünk a gyermekek egészséges fejlődése és az idősek biztonsága; hisszük, hogy egy ekkora kisvárosban a felgyorsult és elidegenedni látszó világban, mi mégis igazi közösségként élhetünk, segítve és odafigyelve egymásra, mindenki megtalálhatja helyét és szerepét valamely közösség tagjaként.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Dunavarsány Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet.

A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Dunavarsány Város Önkormányzatának 15/2018 (XII.12.) sz. rendelete a szociális rászorultság alapján megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokról (módosításaival együtt).
- Dunavarsány Város Önkormányzatának 8/2018 (III.14.) sz. rendelete egyes védőoltások költségeinek átvállalásáról.
- Dunavarsány Város Önkormányzatának 14/2015 (IX.23.) sz. rendelete a gyermek és a szociális étkeztetés intézményi térítési díjairól
- Dunavarsány Város Önkormányzatának 2/2013 (II.13.) sz. rendelete a fiatal házasok első lakáshoz jutásának önkormányzati támogatásáról.
- Dunavarsány Város Önkormányzatának 6/2010 (IV.16) sz. rendelete a Dunavarsány Közszolgálatáért kitüntető cím adományozásáról.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Esélyegyenlőségi célcsoportokhoz kapcsolódó koncepciók, tervek, programok:

- Árpád Fejedelem Általános Iskola Pedagógiai Programja
- Dunavarsány Város Önkormányzatának az Önkormányzat 2020. évi költségvetéséről szóló 2/2020. (II. 12.) rendelete,
- Dunavarsány Város Önkormányzatának Dunavarsány Építési Szabályzatáról szóló 3/2019. (II. 1.) rendelete
- Dunavarsány Varos Önkormányzatának Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepciója
- Dunavarsány Varos Önkormányzata 2020-2024. évre vonatkozó gazdasági programja

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Dunavarsány és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás: gyermekjóléti és családsegítő önkormányzati alapfeladatokat lát el Dunavarsány, Délegyháza és Majosháza településeken. (Gesztor önkormányzat: Dunavarsány)
- Dunavarsány és Térsége Önkormányzati Szennyvíztársulás: A dunavarsányi telephelyen működő szennyvíztelep 6 település szennyvízelhelyezését hivatott megoldani. (Gesztor önkormányzat: Dunavarsány)
- Dunavarsány és Térsége Önkormányzati 1-8. évfolyamos Alapfokú Oktatási Társulás: 2002-ben az általános iskolát átvette a Református Egyház Majosházán, azóta a majosházi gyerekek egy része a Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskolában tanul.
- Dunavarsányi Közös Önkormányzati Hivatal működik 2013. március 1-je óta a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 85. § (1) bekezdése értelmében, melynek székhelytelepülése Dunavarsány, ehhez csatlakozott Majosháza község.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Jelen helyi esélyegyenlőségi program elkészítése kapcsán az alábbi forrásokra támaszkodtunk:

- Dunavarsányi Közös Önkormányzati Hivatal adatbázisai,
- Dunavarsány Város Önkormányzatának intézményei,
- Árpád Fejedelem Általános Iskola esélyegyenlőségi programja
- TEIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer)
- KSH
- Visual Register

Adathiányok:

- Sok esetben csak 2018-as adatok állnak rendelkezésre.

- A mélyszegénységre és a romákra vonatkozó adatok azok érzékeny volta miatt nyilvánvalóan nem pontosak, mivel az érintettek közül sokan nem vállalják fel ezeket.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012,. www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf).

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca": a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségből fakadó összes probléma „cigánykérdésként" való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012).

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- ***1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)***
  A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást

nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- ***a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)*** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- ***a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)*** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása
- ***a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.*** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási és táplálkozási körülményekben, valamint az érintett személyek egészségi állapotában jelentkezik. A szegénység kialakulásának oka többek között a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére-nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira- a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a munkanélküli emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A város több mint 500 vállalkozással, 300 magánvállalkozással, illetve egy 90 hektáros ipari parkkal rendelkezik, ezáltal sokan tudnak helyben is dolgozni.

A legnagyobb foglalkoztató egy japán cég, ahol több mint 2000 fő dolgozik. Arányaiban kevés a helybeli munkavállaló, a cég busszal szállítja a dolgozóit messzi településekről is. Ennek oka lehet, a monoton, műszakos munkarend, az idegen kultúrára jellemző feszes, szigorú munkamorál.

A vállalkozások mellett jelentős foglalkoztató az állam is, hiszen a közszféra tagjaként az önkormányzatnál, és intézményeinél, valamit az iskolában közel 200-an szolgálják településünket.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	2649	2615	5264	98,25	3,71%	104,75	4,01%	203	3,86%
2015	2687	2638	5325	74	2,75%	98,25	3,72%	172	3,23%
2016	2725	2662	5387	59	2,17%	88,75	3,33%	148	2,74%
2017	2792	2725	5517	48	1,72%	73,25	2,69%	121	2,20%
2018	2811	2777	5588	37,25	1,33%	70,75	2,55%	108	1,93%
2019	n.a.	n.a.	-	38,25	-	66	-	104	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

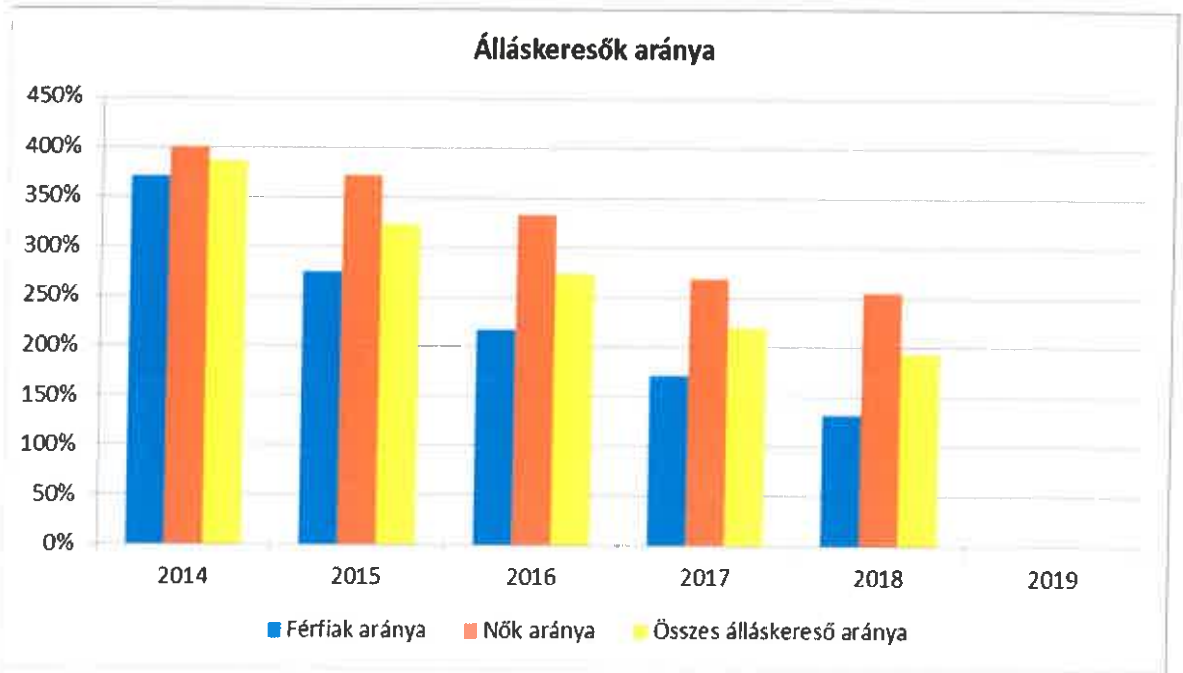

A táblázat és a grafikon is jól szemlélteti, hogy mind a férfiaknál, mind a nőknél folyamatosan csökkent az álláskeresők száma 2014 és 2018 között.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		203	172	148	121	108	104
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	2,75	1,25	1,5	1,25	1,25
	%	1,48%	1,60%	0,85%	1,24%	1,16%	1,20%
20-24 év (TS 1003)	Fő	18,75	13,25	10,75	6,75	4,75	6,5
	%	9,24%	7,69%	7,28%	5,57%	4,40%	6,24%
25-29 év (TS 1004)	Fő	14,5	12,25	9,5	5,75	9,25	10,25
	%	7,14%	7,11%	6,43%	4,74%	8,56%	9,83%
30-34 év (TS 1005)	Fő	20,5	14	11	8,25	6,25	8,75
	%	10,10%	8,13%	7,45%	6,80%	5,79%	8,39%
35-39 év (TS 1006)	Fő	24,5	20,75	13,75	8,75	6,75	5,75
	%	12,07%	12,05%	9,31%	7,22%	6,25%	5,52%
40-44 év (TS 1007)	Fő	30,5	20,75	16,25	7,75	13,75	14,25
	%	15,02%	12,05%	11,00%	6,39%	12,73%	13,67%
45-49 év (TS 1008)	Fő	20,25	22	19,25	21	15,75	15,5
	%	9,98%	12,77%	13,03%	17,32%	14,58%	14,87%
50-54 év (TS 1009)	Fő	21	17	15	15	11,5	8,25
	%	10,34%	9,87%	10,15%	12,37%	10,65%	7,91%
55-59 év (TS 1010)	Fő	32,5	20,25	20,75	15,5	14,5	11
	%	16,01%	11,76%	14,04%	12,78%	13,43%	10,55%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	17,5	29,25	30,25	31	24,25	22,75
	%	8,62%	16,98%	20,47%	25,57%	22,45%	21,82%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatban látható, hogy a regisztrált munkanélküliek között a 45 év felettiek aránya több mint 50%, ez pedig igen magasnak számít.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	203	n.a.	-	63,75	31,40%	135,75	66,87%
2015	172	n.a.	-	58	33,67%	111	64,44%
2016	148	n.a.	-	45,25	30,63%	99,5	67,34%
2017	121	n.a.	-	33,5	27,63%	84,5	69,69%
2018	108	n.a.	-	35,75	33,10%	70	64,81%
2019	104	n.a.	-	37,5	35,97%	64,5	61,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

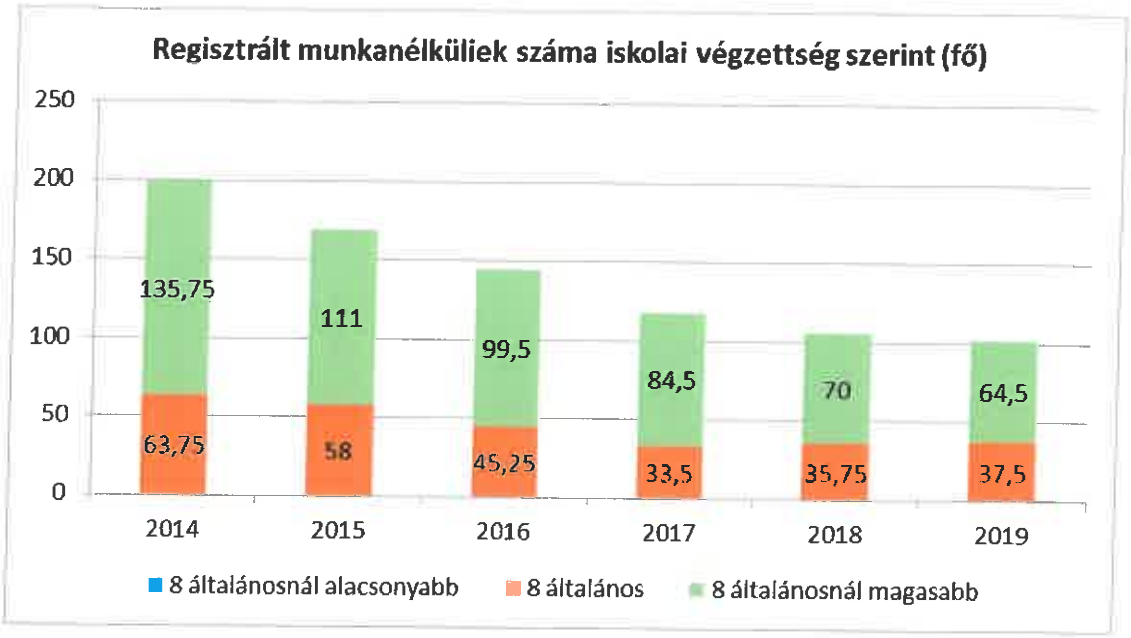

A nyolc általánosnál alacsonyabb végzettség tekintetében nem áll rendelkezésre adat. Legnagyobb arányban a nyolc általánosnál magasabb iskolai végzettségű álláskeresők vannak regisztrálva a munkaügyi központban a vizsgált időszakban. Az általános iskolával rendelkező munkanélküliek száma 2014-évtől 2017. évig folyamatosan csökken, 2017.évtől emelkedést mutat.

Helyi szinten nincs olyan intézmény, amely felsőoktatással foglalkozik. Az önkormányzat nem rendelkezik adattal arra vonatkozóan, hogy részt venne valaki általános iskolai felnőttoktatásban, középiskolai felnőttoktatásban, és gimnáziumi felnőttoktatásban más településen.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő TS (1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	94,2	86,1	5,80%	13,90%
2011	98,5	95,8	1,50%	4,20%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

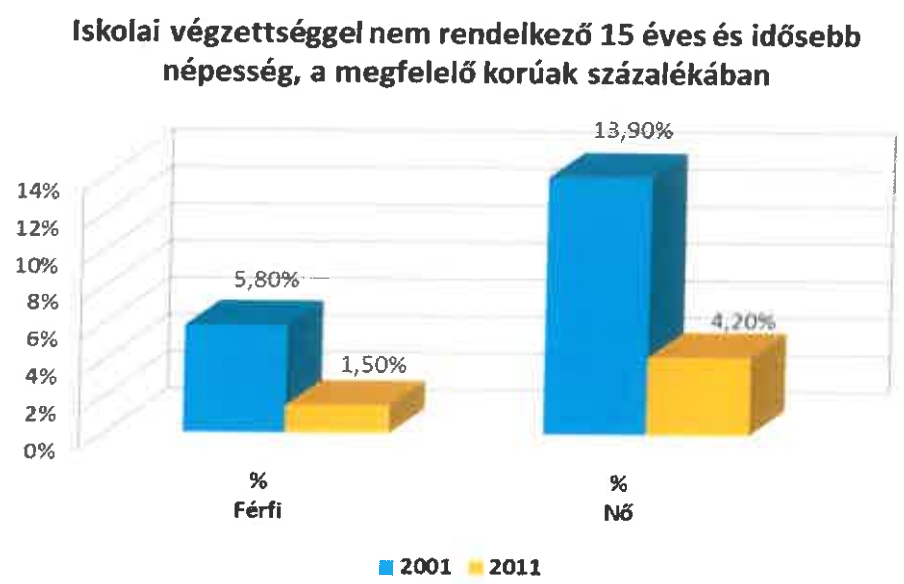

A fenti diagramból megállapítható, hogy a 15 éves és idősebb lakosság 19,7 %-a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel a 2001. évi népszámlálási adatok alapján. Ebből a férfiak 5.8%-a nem végezte el a nyolcadik osztályt, míg a nők 13,9%-a nem fejezte be az általános iskolai tanulmányait. A nők aránya jóval magasabb, mint a férfiaké. A 2011.évi népszámlálási adatok alapján elmondható, hogy ennek az aránya a 10 évben nagy mértékben csökkent. A férfiak 1,5%-a, a nők 4,2%-a nem fejezte be általános iskolai tanulmányait. A nők itt is magasabb arányban nem folytatták tanulmányikat.

c) közfoglalkoztatás

A Belügyminisztérium döntése értelmében 2019. évtől azok a települések, amelyek adóerő-képessége fejenként a 110.000,-Ft-ot és lakosságszáma a 700 főt meghaladja, nem részesülnek közfoglalkoztatási támogatásban, az elmúlt években folyamatosan csökkenő mértékű előirányzat felhasználása a kevésbé tehetős településekre koncentrálódhat.
A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 13§ (1) bekezdés 12. pontja a települési önkormányzatok számára a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatként határozza meg a helyi közfoglalkoztatás megszervezését.
Dunavarsány Város Önkormányzata élve a törvény adta lehetőségekkel, nem indított azóta közfoglalkoztatási programot.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Az aktív dolgozók a helyben működő nagyvállalatoknál (Ibiden Hungary Kft., Fémalk Zrt.), mezőgazdasággal foglalkozóknál és a környező településen lévő cégeknél dolgoznak. Ezenkívül sokan ingáznak Dunavarsány-Budapest között, fővárosi munkahelyükre saját gépkocsival, és/vagy a kényelmesebb, forgalmi dugókat kikerülő vonatközlekedést igénybe véve.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Dunavarsány Város Önkormányzatának a felsőfokú oktatásban tanulmányokat folytató fiatalok anyagi támogatásáról szóló 35/2004. (XII.01) rendelete alapján, évente két főnek biztosít ösztöndíjat, azzal a kikötéssel, hogy ha a pályázó megszerzett diplomájának megfelelő foglalkoztatási lehetőségét az Önkormányzat megteremti, úgy a diploma megszerzését követően legalább az ösztöndíj folyósításának idejével megegyező időtartamra az Önkormányzatnál (intézményeinél, polgármesteri hivatalánál stb.) létesít munkaviszonyt, közalkalmazotti, közszolgálati vagy szolgálati jogviszonyt, valamint a kötelező gyakorlatot is a leendő munkahelyen végzi.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Több civil szervezet rendszeresen tart álláskeresési tanácsadást és állásbörzét Dunavarsányban, valamint a felnőttképzésben is vállaltak szerepet.
A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma nagyon alacsony. Ennek oka lehet egyrészt a főváros közelsége, másrészt a fiatalok körében az elmúlt években igen elterjedt és vonzó lett a külföldi munkavállalás.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők számaránya alacsony. A foglalkoztatás a Pest Megyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával kerül egyeztetésre és a tartós munkanélküliek előnyt élveznek.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Dunavarsány településen nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés. Amennyiben valakit mégis hátrányos megkülönböztetés ér az Egyenlő Bánásmód Hatóságához fordulhat, Pest megyében a Pest Megyei Egyenlő Bánásmód referenséhez.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (*A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv.*). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják.

Dunavarsány Város Önkormányzatának a szociális rászorultság alapján megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 15/2018. (XII. 12.) rendeletének 11. §-a alapján

1.) nyújtható pénzbeli szociális ellátások:

a) települési támogatás a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
b) települési támogatás gyógyszerkiadások viseléséhez,
c) időskori támogatás,
d) GYES kiegészítés,
e) rendkívüli települési támogatás.

2.) természetben nyújtható szociális ellátások:
a) rendkívüli települési támogatás,
b) köztemetés,
c) települési támogatás lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokhoz,
d) szennyvízdíj és hulladékszállítási kedvezmény

Szennyvízdíj és hulladékszállítási kedvezmény

Év	Kedvezmény/fő
2014	322
2015	429
2016	335
2017	459
2018	442
2019	377

Forrás: önkormányzat

Dunavarsány Város Önkormányzata az időskorúak egyszeri év végi támogatásáról szóló 34/2004 (XII. 01.) rendelete alapján 2004 óta minden év decemberében támogatást nyújt az időskorú személyek részére, életkörülményeik javítása érdekében. Támogatásra jogosultak anyagi körülményeiktől függetlenül azon személyek, akik Dunavarsány városban állandó bejelentett lakóhellyel rendelkeznek, és tárgyév december 31-ig betöltötték, vagy betöltik a 70. életévüket. A támogatás mértéke egységesen 5.500,- Ft.

Összességében elmondható a pénzben és természetben nyújtott ellátásokról, hogy az igénylők, illetve a támogatásban részesítettek száma évről évre emelkedik.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2014	5 264	20,5	0,39%
2015	5 325	21,75	0,41%
2016	5 387	23,75	0,44%
2017	5 517	20,75	0,38%
2018	5 588	13,5	0,24%
2019	-	12,75	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2014	199,5	33,25	16,67%
2015	172,25	25,75	14,95%
2016	140,75	22,5	15,99%
2017	121,25	23	18,97%
2018	108	28,75	26,62%
2019	104,25	26	24,94%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti két táblázatból látszik, hogy az álláskeresési segélyben részesülők száma 2014 és 2017 között hasonló tendenciát mutat, 20% körüli. Az álláskeresési járadékra jogosultak száma változó, 2014-től 2016-ig csökkenő tendenciát mutat, 2017-től viszont emelkedik a számuk.

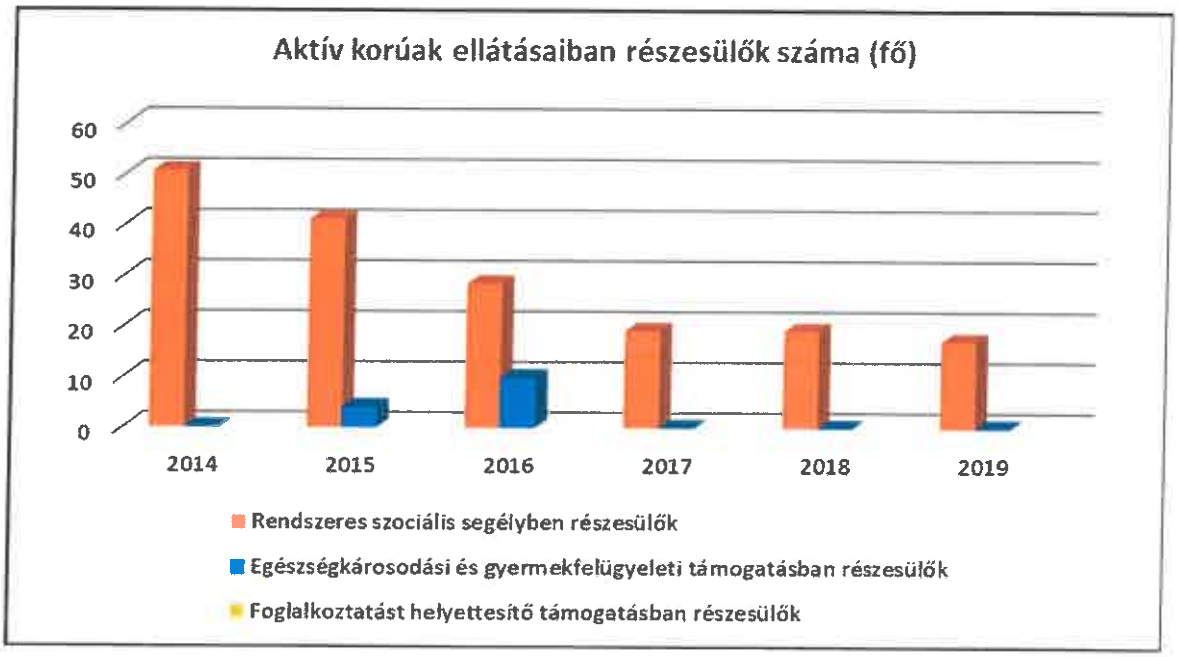

A rendszeres szociális segélyben részesülők aránya 2014-től folyamatos csökkenő tendenciát mutat. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma az elmúlt 5 év viszonylatában elenyésző, egyedül 2016-ban látunk egy nagyobb kiugrást.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen

fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Év	Lakásállomány (db)
2014	2937
2015	2942
2016	2966
2017	3013
2018	3060
2019	n.a.

Forrás: önkormányzati adatok

Amint a fenti tábla is mutatja, Dunavarsányban a lakásállomány 2014 óta kis mértékben, de folyamatosan növekszik. Ez köszönhető annak is, hogy a fővárosból egyre többen költöznek ki a településre, építkezésbe kezdenek.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzatnak 4 bérlakása van, melyben folyamatos laknak is.

b) szociális lakhatás

Nincs szociális bérlakás a településen

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan az Önkormányzat tulajdonában.

d) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma
2014	135
2015	80
2016	54
2017	43
2018	36
2019	30

Forrás: önkormányzat

A táblázat egyértelműen szemlélteti, hogy 2014-től a lakásfenntartási támogatások nagymértékű csökkenést mutatnak, vagyis a jobb gazdasági körülmények miatt kevesebben tudják igényelni a támogatást.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A kérdés nem releváns, szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs Dunavarsányban.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény írja elő a települési önkormányzatok számára, az egészségügyi alapellátás körében az alábbi feladatok ellátását:

- *háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás*
- *fogorvosi alapellátás*
- *alapellátáshoz kapcsolódó ügyelet*
- *védőnői ellátás*
- *iskola-egészségügyi ellátás*

Dunavarsányban 4 felnőtt, 2 gyermek háziorvosi és 2 fogorvosi, 3 területi és 1 iskolavédőnői körzet működik, mindkét településrészt lefedve.
A szakellátások tekintetében a Szigetszentmiklósi rendelőintézetet kell felkeresni a lakosságnak.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	n.a.	3	2
2015	n.a.	3	2
2016	n.a.	3	2
2017	n.a.	3	2
2018	n.a.	3	2
2019	n.a.	3	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. Védőnőink bekapcsolódtak a méhnyakrák szűrő programba, évente van helyben

tüdőszűrés. Különböző közösségi rendezvények részeként szemvizsgálatot, vérnyomás-, és vércukorszintmérést szoktak szervezni. Az iskolában évente fogászati, és ortopédia szűrést tartanak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A szakosított egészségügyi ellátást a Szigetszentmiklós - Gyártelepen található rendelőintézet biztosítja, a buszjárattal is elérhető. A rendelőintézet fontos térségi feladatokat lát el a következő szakfeladatok ellátásán keresztül: Bel-, és bőrgyógyászat, fizikoterápia, fogászat, gégészet, gyógytorna, ideggyógyászat, kardiológia, mammográfia, nőgyógyászat, pulmonológia, reumatológia, röntgen, sebészet, traumatológia, ultrahang, urológia.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az általános iskola 700 fős felújított, korszerű főzőkonyhája igyekszik figyelembe venni az egészséges táplálkozás szempontjait az anyagi lehetőségek keretei között. Az iskola minden évben megszervezi az egészség hete elnevezésű programot.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Dunavarsány Város Önkormányzat Képviselő-testülete a sporttal kapcsolatos feladatok között határozza meg a következőket:
A sport- és a testnevelés területeinek támogatása

- Alapvető feladatként jelentkezik a sport- és testnevelés az alábbi területeinek Önkormányzat általi előnyben részesülése:
  - gyermek- és ifjúsági tömegsport, az óvodai és az iskolai testnevelés, valamint sporttevékenység személyi, tárgyi és létesítményi feltételei megteremtésére és fejlesztésére
  - szabadidősport,
  - fogyatékossággal élők sportja,
  - utánpótlás-nevelés,
  - a versenysport feltételeinek támogatása.
- Az önkormányzat a tulajdonát képező sportlétesítményeket fenntartja, működteti *(kötelezően ellátandó sportfeladat)*. A város költségvetési lehetőségeitől, valamint egyéb támogatási forrásoktól függően törekedni kell az önkormányzati sportlétesítmények, a közterületeken lévő sportpályák, játszóterek karbantartására, fejlesztésére.
- Együttműködik a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel.
- Az önkormányzat a városban működő, a város nevét viselő és a különböző sportágak országos szakszövetségei által kiírt nemzeti bajnokságaiban szereplő egyesületek, klubok működési feltételeit az önkormányzati sportlétesítmények kedvezményes használatba adásával kell, hogy támogassa.

A sportprogramokhoz való hozzáférés az iskolában a tanórák utáni foglalkozások, illetve civil szervezetek által szervezett formában a legkönnyebben hozzáférhető bárki számára. Pl. kézilaba, futball, társastánc, majorette, hip-hop és break, asztalitenisz, karate, sporthorgászat, kajak-kenu, evezés, atlétika, úszás, sakk, kosárlabda, kerékpározás.

A Dunavarsányi Torna Egylet futball és kézilabda szakosztályt működtet, de támogat más sportágakat is.

A DTE sportpályája épülete a 2018. évben teljesen megújult. Az MLSZ segítségével, műfüves pályával gazdagodott településünk.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Dunavarsány Város Önkormányzata a következő személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátási formákat tartja fenn:

a) étkeztetés,

b) házi segítségnyújtás,

ba) szociális segítés,

bb) személyes gondozás,

c) család- és gyermekjóléti szolgálat,

d) nappali ellátás.

Dunavarsány Város Önkormányzata a következő személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi alapellátások közül az alábbiakat tartja fenn:

a) gyermekek napközbeni ellátása:

aa) bölcsődei ellátás, ellátási- és együttműködési szerződés alapján.

b) intézményi gyermekétkeztetés.

Az intézményi gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. Az intézményi térítési díjat a képviselő testület külön rendeletben állapítja meg. Az intézményi térítési díj alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege. Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális- és gyermekvédelmi ellátási formái közül az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a család- és gyermekjóléti szolgálatot társulási formában – gesztor településként - Dunavarsány és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja. A nappali ellátást Szigethalom Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási megállapodás alapján Szigethalom Egyesített Népjóléti Intézmény útján biztosítja az Önkormányzat.

f) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A településen hátrányos megkülönböztetés nincs. Amennyiben valakit mégis hátrányos megkülönböztetés ér az Egyenlő Bánásmód Hatóságához fordulhat, Pest megyében a Pest Megyei Egyenlő Bánásmód referenséhez.

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Dunavarsány Város Önkormányzata az időskorúak egyszeri év végi támogatásáról szóló 34/2004 (XII. 01.) rendelete alapján 2004 óta minden év decemberében támogatást nyújt az időskorú személyek részére, életkörülményeik javítása érdekében. Támogatásra jogosultak anyagi körülményeiktől függetlenül azon személyek, akik Dunavarsány városban állandó bejelentett

lakóhellyel rendelkeznek, és tárgyév december 31-ig betöltötték, vagy betöltik a 70. életévüket. A támogatás mértéke egységesen 5.500,- Ft.
Dunavarsány Város Önkormányzatának a szociális rászorultság alapján megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 15/2018 (XII.12.) rendelete alapján gyermekenként havi 6000-Ft GYES kiegészítésre jogosult a saját háztartásában nevelt gyermeke 2 éves korától 3 éves koráig az a dunavarsányi bejelentett lakóhellyel rendelkező szülő, aki gyermeke után gyermekgondozási segélyben részesül.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	165
2015	145
2016	120
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jegyző méltányosságból közgyógyellátásra való jogosultságot állapít meg annak a szociálisan rászorult személynek, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásának az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori összegének 10%-át és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 105%-át, egyedül élő esetén 155 %-át. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma változó. 2014-2016 között folyamatosan csökkent. 2017-től nem áll rendelkezésre adat ebben az ellátási formában részesülőkről.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet legfontosabb színtere a kisvarsányi Dunavarsány Város Önkormányzat Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár a Falumúzeum, a Soli Deo Gloria Közösségi Ház és a nagyvarsányi Petőfi Klub.

Éves rendezvényterv alapján működik a kulturális élet a településen:

- Magyar Kultúra Napja
- Nemzeti ünnep (közösségi ünnepségek, koszorúzások)
- Költészet napja
- Országos futóverseny
- Magyar Hősök Napja
- Dunavarsányi Napok ennek keretében:
  - Trianoni megemlékezés
  - Zeneiskola tanévzáró koncertje
  - Közalkalmazottak napja
  - Amatőröké a színpad
  - Kispályás labdarugó vándorkupa

    - Helyi szervezetek és meghívott vendégek fellépései
    - Újszülöttek polgárrá fogadása
- Szent István Napja
- Szüreti Felvonulás és Mulatság
- Aradi Vértanúk Napja
- Nemzeti ünnep
- Városi Koncert
- Mindenki Karácsonya, Városi Karácsony
- Évzáró sportesemények

A felsorolt önkormányzat által szervezett eseményeken kívül alábbi szervezeteink számtalan értékes programlehetőséget nyújtanak a kultúra iránt érdeklődőknek:

- 1270.sz. Nautilus Vizicsapat
- 724. sz. Kossuth Lajos Cserkészcsapat
- Árpád Fejedelem Általános Iskola Diákönkormányzat
- Délegyházi Karate Sportegyesület
- Dunavarsány Város Petőfi Művelődési Ház Kézimunka Szakkör
- Dunavarsányi Erdélyiek Baráti Köre
- Dunavarsányi Nemzeti Fórum (DNF)
- Dunavarsányi Népdalkör
- Dunavarsányi Petőfi Sporthorgász Egyesület
- Dunavarsányi Polgárőr Egyesület
- Dunavarsányi Svábok Egyesülete
- Dunavarsányi Torna Egylet (DTE)
- Dunavarsányiak Független Köre (DFK)
- Dyslexiás Gyermekekért Egyesület
- Iskolai Sport Kör
- Kantátika Férfi Kórus
- Kertbarátok Klubja
- Lányok Asszonyok Klubja Dunavarsányi Egyesület
- Magyar Cigányok Demokratikus Szövetsége
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület-Dunavarsányi Csoport
- Magyar Vöröskereszt Dunavarsányi Szervezete
- Magyarok Szövetsége
- Mekler László Ifjúsági, Turisztikai és Sport Egyesület
- Mollissima Női Kar
- Dunavarsányi Kölyökklub Gyermek és Ifjúsági Egyesület
- Nagyvarsányi Nyugdíjas Klub
- Őseink Útján Hagyományőrző és Íjász Csoport
- Őszirózsa Nyugdíjas Klub
- "Összefogás a fiatalokért" WILLPOWER Tánc és Sport Egyesület
- Soli Deo Gloria Közösség
- Szent Vendel Kolping Család Egyesület
- Karitas
- Református Egyház
- Katolikus Egyház

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nincs etnikai konfliktus

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Évek óta minden évben többször kapunk a Máltai Szeretet Szolgálattól adományt, mely a rászoruló családok között kerül kiosztásra. Egyre gyakoribb, hogy a lakosok is adakoznak a településen élő rászorulóknak, mint például a feleslegessé vált tűzifa, használt ruha, stb.
A Misa Alapítvány, a Lányok Asszonyok Klubja és több civil szervezet szervez decemberben karácsonyi étel és csomagosztást.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiségi önkormányzat 2012-ben megszűnt, mivel a képviselők száma a jogszabályban előírt alá csökkent. A 2014. évi nemzetiségi választásnál követően újra megalakult.
Dunavarsány Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata és Dunavarsány Város Önkormányzata között 2015-ben kétoldalú Együttműködési megállapodás jött létre. Önkormányzatunk biztosítja a Roma Nemzetiségi Önkormányzat részére működésük személyi és tárgyi feltételeit, a működésükhöz szükséges helyiséget, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a munkanélküliek között magas arányban vannak a 45 év felettiek	képzések, munkahelyteremtés, állásbörzék szervezése
kommunikáció hiánya	tájékoztatás, közérthetőség biztosításával

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek az érdekei a legjobban sérülnek. A

gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek esélyeik javításában. Általánosságban elmondható, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó, de az alábbi tényezők is szerepet játszanak a veszélyeztetettség kialakulásában: a család szétesése, a nevelés, gondozás törődés, szeretet hiánya, súlyos betegség a családban, a család életmódja, a gyermek mentális állapota, személyiségzavara, bántalmazás.

Dunavarsányban a lakosság arányát tekintve örvendetesen magas gyermeklétszám miatt különös figyelmet kell fordítani e társadalmi rétegre, különös tekintettel esélyegyenlőségére.

Gyermekek száma, életkori megoszlása

Év	0-3 éves	4-6 éves	7-14 éves	15-17 éves
2015	317	265	754	227
2016	319	241	764	226
2017	349	251	776	247
2018	378	270	787	260
2019	451	288	789	271

Forrás: önkormányzat

A táblázat is mutatja, 2015-től a gyermeklétszám minden korcsoportban folyamatos növekedési tendenciát mutat. Legnagyobb mértékű növekedést a 0-3 éves korosztályban tapasztalunk, ami valószínűsíthetően köszönhető a kormány új családpolitikájának.

Településünkön középfokú oktatási intézmény nem működik a 14 és 18 év közötti korosztály általában Budapesten, Dunaharasztin vagy Szigetszentmiklóson folytatja tanulmányait.
A 14 év alatti gyerekek helyzetére, a védőnői hálózaton, a Weöres Sándor Óvodán, a Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskolán – családon belüli probléma felmerülése estén– a Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálaton keresztül nyílik rálátásunk, akik hivatásuk miatt közvetlen, napi kapcsolatban állnak velük.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. A jelzőrendszer tagjai a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (így különösen a családsegítő szolgálat), nevelési-oktatási intézmények, a nevelési tanácsadó, a rendőrség, ügyészség, bíróság, pártfogó felügyelői szolgálat, egyéb társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok, munkaügyi hatóság. Általánosságban elmondható, hogy a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megfelelő.
2013 óta jogszabályi változás következtében a védelembe vétel már nem a jegyző, hanem a Járási Hivatal hatásköre, viszont jegyzői hatáskörbe került a hátrányos (HH), és a halmozottan hátrányos helyzet (HHH) fennállásának megállapítására irányuló eljárás lefolytatása, egyúttal változott hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzet jogszabályi meghatározása, aminek következtében, ha csak a számszerű adatokat vennénk figyelembe, ugrásszerű javulást tapasztalnánk.

Természetesen a valós helyzetek nem változtak lényegesen. A HH-s és HHH-s gyermekek száma nem magas, de a gyermekjóléti szolgálat és az iskola jelzése alapján van néhány gyermek, akik a fokozott odafigyelés ellenére sem tudnak egyelőre életkoruknak és a társadalmi normáknak megfelelő módon a közösségbe beilleszkedni.

HH és HHH és védelembe vett gyermekek száma

Év	HH	HHH	Védelembe vettek
2015	7	15	9
2016	17	8	7
2017	14	7	8
2018	15	10	5
2019	8	8	1

Forrás: önkormányzat, GYEJÓ

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	285
2015	233
2016	187
2017	120
2018	90
2019	76

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

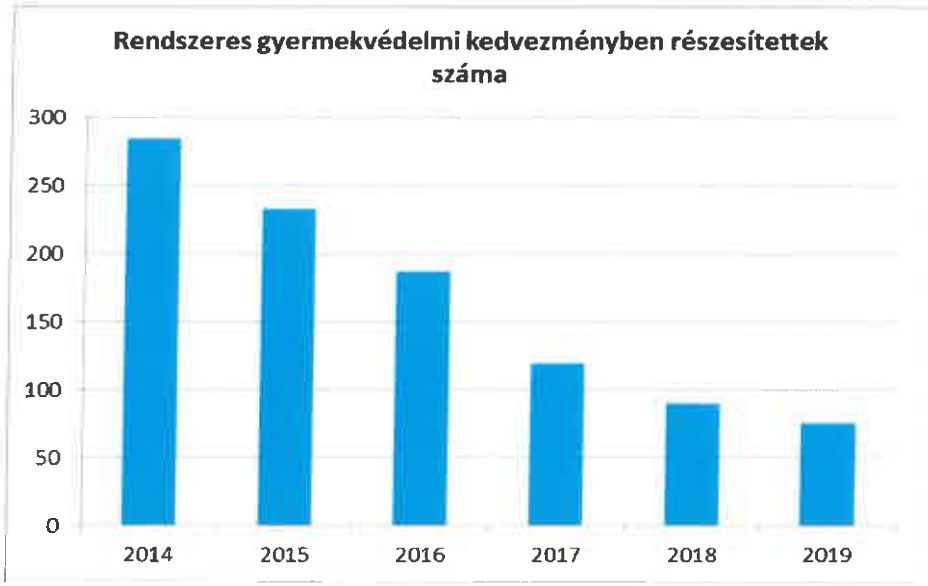

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma, ahogy azt a fenti táblázatok szemléltetik, 2014-től folyamatos csökkenést mutat.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Dunavarsány Város Önkormányzatának a szociális rászorultság alapján megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló 15/2018. (XII. 12.) rendelete alapján gyermekenként havi 6000-Ft GYES kiegészítésre jogosult a saját háztartásában nevelt gyermeke 2 éves korától 3 éves koráig az a dunavarsányi bejelentett lakóhellyel rendelkező szülő, aki gyermeke után gyermekgondozási segélyben részesül.

GYES kiegészítés

Év	2015	2016	2017	2018	2019
Jogosultak száma	44	73	59	45	46

Forrás: önkormányzat

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek esetében
- a bölcsődés és óvodáskorú gyermek, az 1-8 évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, valamint a fogyatékos gyermek számára a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény hatálya alá tartozó nappali ellátást nyújtó intézményben elhelyezett, - fenti korcsoportba tarozó – gyermek után a térítési díj 100 %- át,
- az előző pont alá nem tartozó gyermek esetében 50 % - át,
- három-vagy többgyermekes családoknál 50 %- át,
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek esetében a térítési díj 50 % -át normatív kedvezményként kell biztosítani.

Ingyenes étkezésben részesülő gyermekek

Év	2015	2016	2017	2018	2019
Jogosultak száma	240	180	120	90	76

Forrás: önkormányzat

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek oktatási intézményeinkbe nem járnak.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált lakókörnyezet nincs Dunavarsányban.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Védőnői hálózatunk kitűnően működik, 2011-ben az addigi 2 területi védőnői körzet 1 területi és 1 iskolavédőnővel bővítésre került a magas gyermeklétszám miatt, ami azóta is folyamatos növekedést mutat.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	4	310
2015	4	333
2016	4	336
2017	4	318
2018	4	326
2019	4	349

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen a házi gyermekorvosi praxis szám 2, mindkét praxis betöltésre került, ami sokáig nem volt így, az egyik praxis évekig betöltetlen volt, amit helyettesítéssel oldottunk meg.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2014	0	1 230	2
2015	0	1 240	1
2016	0	1 375	2
2017	0	1 331	2
2018	0	1 376	2
2019	0	1 398	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekorvos által ellátott gyermekek létszáma, a lakosságszám növekedésével megfelelő mértékben növekszik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Pedagógiai Szakszolgálat (Szigetszentmiklós), ahol előre bejelentett időpontban térítésmentesen az alábbi szakfeladatokat látják el:

- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédia
- korai fejlesztés
- fejlesztő nevelés
- konduktív pedagógia
- tehetséggondozás
- óvoda-és iskolapszichológiai koordináció
- gyógytestnevelés

Az alábbi esetekben tudnak segítséget nyújtani:

- Tanulási nehézség gyanúja esetén a gyermek szakértői vizsgálatában, a diagnózis felállításában, a megfelelő ellátás biztosításával
- A már meglévő beilleszkedési/tanulási/ magatartási nehézség kontrollvizsgálatában
- Pszichológiai és pedagógiai tanácsadásban szülőknek, gyerekeknek
- Pszichológiai terápia vezetésében
- Beszédhibák javításában az óvodában és kisiskolás korban
- Szűrésben központi idegrendszeri vagy más eredetű problémákkal küzdő csecsemőknél
- Szűrésben 1-3 éves kor között, amennyiben felmerül a sajátos nevelési igény gyanúja

- Megyei szakértői bizottság véleménye alapján fejlődési zavar vagy halmozottan sérült gyermekek korai gondozása, fejlesztő nevelése, konduktív pedagógiai ellátásban
- Tehetséges gyermekek felismerésében, tehetségük gondozásában
- Óvoda-és iskolapszichológiai koordinációban
- Pedagógus- és szülőkonzultációban
- Gyógytestnevelési foglalkozások megszervezésében
- Esetmegbeszélésekben
- Nehéz élethelyzetek kezelésében
- Óvodás gyermekek preventív célú fejlesztésében
- Nem beszélő vagy megkésett beszédfejlődésű óvodás gyermekek fejlesztésében
- Mozgáskoordinációs problémákkal küzdő kisiskolások mozgásfejlesztésében

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosítani kell:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást,
- családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok megszervezését,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdő, illetve egyéb szociálisan rászoruló személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló kapcsolaterősítő, családterápiás, konfliktuskezelő, mediációs programokat és szolgáltatásokat.

Az önkormányzat fenti feladatát a Dunavarsány és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa által létrehozott Dunavarsány és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján látja el. A szociális és gyermekjóléti ellátó rendszer szervezésének legfőbb célja a szolgáltatásaihoz való hozzáférés lehetősége területi-, térségi-, települési különbségeinek, egyenlőtlenségeinek felszámolása.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgáltatás összehangolva a gyermekeket ellátó nevelési, oktatási intézményekkel, egészségügyi szolgálatokkal szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el. Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, elősegíti a gyermekek családban történő nevelését. Szervezi és működteti az észlelő-jelzőrendszert, szakmaközi megbeszéléseket, esetkonferenciákat szervez, preventív céllal táboroztat, rendszeres kézműves foglalkozásokat tart.

2016. évben jelentős változások történtek az ellátó rendszerben. Megszervezésre kerültek a család- és gyermekjóléti központok. Dunavarsány és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Szigetszentmiklós Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: Központ) ellátási területéhez tartozik. A mindennapi munkában ez úgy jelenik meg, hogy kijelölnek egy esetmenedzsert, aki a

hatósági beavatkozást igénylő esetekben koordinálja a segítő munkát. Magát az esetkezelést, a családsegítést, az adminisztrációt továbbra is a családsegítő végzi, az esetmenedzser az ő javaslatára kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, nevelésbe vételét. A védelembe vett gyermeket is a családsegítő gondozza továbbra is, az esetmenedzser a felülvizsgálatok, helyzetértékelések idején kéri ki a családsegítő véleményét, és továbbítja azt a gyámhatóság, vagy a szakszolgálat felé. A tapasztalatok szerint jóval hosszabb időt vesz igénybe, hogy a szükségessé vált hatósági beavatkozás megtörténjen. A szolgálatnak hetente jelentenie kell Központ felé a beérkezett jelzések számát, az intézkedést, éves intézkedési tervet kell készíteni a jelzőrendszer munkájával kapcsolatban, melyet szintén továbbítani kell a Központ felé.

e) gyermekvédelem

Az önkormányzat gyermekvédelmi feladatait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.), a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. (a továbbiakban: Ptk.), továbbá egyéb rendeletek, egyes közoktatási jogszabályok, valamint a helyi rendeletek alapján látja el.
A hatásköri és illetékességi szabályokat a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendeletben foglalt felhatalmazás alapján látja el a feladat címzettje.
A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.
A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a jogszabályokban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.
A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.
A gyermek családjában történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani. A jogszabályokban meghatározott ellátások igénybevétele általában önkéntes. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője csak a jogszabályokban meghatározott esetekben kötelezhető valamely ellátás igénybevételére.
A gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.
A jogszabályi előírások alkalmazása során a gyermekek mindenek-felett álló érdekeit figyelembe véve, a törvényben elismert jogaikat biztosítva kell eljárni.
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek, a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak (Erzsébet-utalvány), valamint a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.
Az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen, az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára az intézményi térítési díj 50 %-os normatív kedvezményével kell biztosítani, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.
A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű, a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek, fiatal felnőttnek emelt összegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.
Meghatározott feltételek fennállása esetén a jegyző 1 év időtartamra megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.
Rendkívüli települési támogatás gyermeket nevelő családok részére
Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások, így különösen:

- betegséghez,
- halálesethez,
- elemi kár elhárításához,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,
- iskoláztatáshoz,
- a gyermek fogadásának előkészítéséhez,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához,
- a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások, vagy
- a gyermek hátrányos helyzete miatt,
- anyagi segítségre szorulnak.

A támogatás tárgyévi gyermekenkénti összege 40.000.- Ft.

Rendkívüli települési támogatás

Év	Támogatottak száma	Támogatás összege
2015	136	3.328.000,-Ft
2016	149	2.025.000,-Ft
2017	120	3.916.000,-Ft
2018	107	3.767.000,-Ft
2019	87	3.240.000,-Ft

Forrás: önkormányzat

A támogatás összege hasonló a vizsgált években, viszont a támogatottak száma folyamatosan csökken.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások
A krízishelyzetben a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálathoz forduló érintett az Önkormányzattól krízissegélyt kap, szükség esetén a Kormányhivatallal együttműködve további elhelyezéséről gondoskodnak, mely Budapesten érhető el legközelebb. Pár évente fordul elő ilyen eset a városban.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés
A sportprogramokhoz való hozzáférés az iskolában a tanórák utáni foglalkozások, illetve civil szervezetek által szervezett formában a legkönnyebben hozzáférhető a gyermekek számára. Pl. kézilaba, futball, társastánc, hip-hop és break, asztalitenisz, karate, sporthorgászat, kajak-kenu, evezés, atlétika, úszás, sakk, kosárlabda, kerékpározás.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv
A gyermekétkeztetéshez és az ingyenes tankönyvhöz jutás, vagyis a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő ellátások normatív kedvezményéhez való hozzáférés a jogszabályi kötelezettségnek megfelelően történik.

Önkormányzatunk minden évben pályázik a nyári gyermekétkeztetés támogatására, melynek keretében a legrászorultabb gyermekeknek biztosítja a napi egyszeri meleg étkezést.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei
Nem érkezett észrevétel. Amennyiben valakit mégis hátrányos megkülönböztetés ér az Egyenlő Bánásmód Hatóságához fordulhat, Pest megyében a Pest Megyei Egyenlő Bánásmód referenséhez.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
Egyre magasabb a halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű, és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek és tanulók száma. Az adott problémához egyénileg igazodó oktatásuk és nevelésük az óvodában és az iskolában integráltan, fejlesztő és gyógypedagógus bevonásával zajlik.
A Dunavarsányi Árpád Fejedelem Általános Iskolának speciális tagozata működik, ahol a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése történik. Ezt a szolgáltatást a környező települések is igénybe tudják venni, a szakértői bizottság kijelölése alapján.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	**1**
Az óvoda telephelyeinek száma	2
Hány településről járnak be a gyermekek	1
Óvodai férőhelyek száma	360
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	12
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét
Személyi feltételek	**Fő**
Óvodapedagógusok száma	24
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	24
Gyógypedagógusok létszáma	4
Dajka/gondozónő	12
Kisegítő személyzet	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	n.a.	12	360	2	274	n.a.
2015	n.a.	12	360	2	286	n.a.
2016	n.a.	12	360	2	279	n.a.
2017	n.a.	12	360	2	314	n.a.
2018	n.a.	12	360	2	333	n.a.
2019	n.a.	12	360	2	341	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A gyermeklétszám folyamatosan nő, rövid időn belül eléri a maximális férőhely számot az óvodába járó gyermekek létszáma.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2014/2015	399	328	727	276	37,96%
2015/2016	396	343	739	268	36,27%
2016/2017	372	335	707	281	39,75%
2017/2018	392	343	735	276	37,55%
2018/2019	367	371	738	262	35,50%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2014/2015	3	29	4
2015/2016	3	29	4
2016/2017	3	29	4
2017/2018	3	30	4
2018/2019	3	30	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2014/2015	56
2015/2016	72
2016/2017	77
2017/2018	82
2018/2019	75

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 4.4.7 tábla a tanulói létszám adatokat tartalmazza a napközis tanulók számát viszonyítva. A 4. 4.12. sz. táblázat nem tartalmaz arra adatot, hogy hány fő volt az adott évben 8. osztályos, de az Iskola tájékoztatása szerint, ennyi fő járt az adott évben 8.-ba.

f) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az iskolában 4 gyógypedagógus és 2 fejlesztőpedagógus az óvodában 1 gyógypedagógus, 1 fejlesztőpedagógus és 1 logopédus a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat által biztosítva egy pszichológus foglalkozik a gyerekekkel.

g) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nincs hátrányos megkülönböztetés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Egy általános iskola és egy óvoda működik a településen, ebből adódóan a kérdés nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az iskola speciális tagozata adja a műsort egyes iskolai ünnepségeken.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HHH-s gyermekek társadalmi beilleszkedési zavara	társadalmi normáknak való megfelelő viselkedés
súlyosan fogyatékos gyermekek ellátásának hiánya	kapcsolatfelvétel a lehetséges ellátó intézményekkel

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetés tilalmát az Alaptörvény deklarálja, a Munkatörvénykönyv is tiltja, ez a jogi szabályozás az EU-s előírásoknak is megfelel, de a jogérvényesítés és a kialakult gyakorlat ennek nem mindenben felel meg. A nők hátrányos megkülönböztetését nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest.

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében. Az Európai Unió továbbá irányelveket fogalmaz meg a nőkkel és

férfiakkal való egyenlő bánásmód elve tekintetében a munkavállalás, a szakképzés, az előmeneteli lehetőségek, a munkafeltételek, a szociális biztonság, valamint a foglalkoztatási szociális biztonság terén.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságszámának 50,94 %-a nő (4217 fő);
- a női lakosok 57 %-a 18-59 éves, aktív korú (2406 fő);
- a nyugdíjas korú nők aránya 13 % (751 fő).

A dunavarsányi népesség nemek szerinti megoszlása helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. A 65 év feletti nők száma az összlakosság 9,07 %-a, míg a férfiaké 6.09 %. a Fenti adatok 2018. évre vonatkozik.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	2 649	2 615	n.a.	n.a.	98	105
2015	2 687	2 638	n.a.	n.a.	74	98
2016	2 725	2 662	n.a.	n.a.	59	89
2017	2 792	2 725	n.a.	n.a.	48	73
2018	2 811	2 777	n.a.	n.a.	37	71
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	38	66

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A munkavállaló korú nők és a férfiak tekintetében hasonlóak az arányszámok. A munkanélküliek tekintetében viszont már jóval magasabb a nők aránya 2014 és 2019 között.

b) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nincs erre vonatkozó konkrét adatunk, de az ipari parkunkban lévő gyárakban vannak olyan munkakörök, amikhez nem szükséges szakképesítés. Ezek az állások azonban a legtöbb esetben több műszakos munkavégzéssel betölthetők csak, ami egy családanya számára nehézséget okozhat.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A rendelkezésre álló adatok alapján az álláskeresők nagyobb hányada nő, számuk folyamatosan csökken.

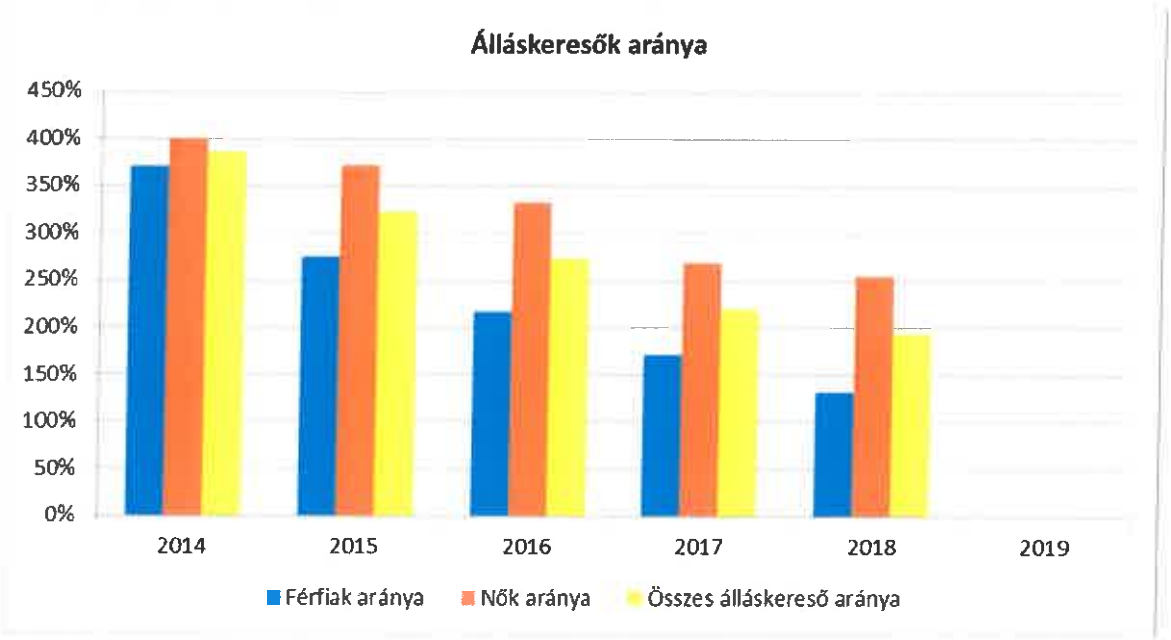

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők számára nagy kihívás a munka és a család összeegyeztetése. Segítséget jelentene részmunkaidős foglalkoztatás, a rugalmas munkaidő elterjedése, a távmunka lehetősége, családbarát munkahelyek létrehozása. A férfiaknak nagyobb szerepet kellene kapni a háztartásban illetve a gyermekek nevelésében. A részmunkaidős foglalkoztatás ellen hat, még ha a nők egy része szeretne is, részmunkaidőben dolgozni, hogy a családoknak szükségük van a két munkajövedelemre a „két keresős"családmodell jellemző. A gyermek elhelyezése, esetleges költsége, a munkába járáshoz kapcsolódó költségek és eltöltött idő, meggondolásra készteti a nőket a részmunka idő tekintetében. A nyugdíjkorhatár emelésével a nagyszülői segítség sok esetben nem áll rendelkezésre. A távmunka elterjedésének a tárgyi feltételek szabnak gátat.
Dunavarsányban bölcsőde nem, de több családi napközi működik, ebből 1 önkormányzati támogatással, ezáltal a szülőknek alacsonyabb térítési díjat kell fizetniük. Az óvodába valamennyi gyermek felvételre kerül.
A Dunavarsányi Közös Önkormányzati Hivatal családbarát intézkedései között megemlíthető, hogy a munkavállalók eltérő munkaidőrend engedélyezését kérhetik, pl. gyermekükkel kapcsolatos teendőik miatt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet kell fordítani. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi és szociális juttatások megismerésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. A Kormány családpolitikája következtében az utóbbi években megfigyelhető a fiatalok körében a családalapítási kedv növekedése és a házasságkötések számának ugrásszerű megemelkedése.

A Kormány családpolitikai intézkedései az alábbiak:

- családi kedvezmény,
- családi járulék kedvezmény
- rendszeres gyerekvédelmi kedvezmény
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- étkezési térítési díjmentesség és díjkedvezmény
- ingyenes tankönyvellátás
- az első házasok kedvezménye
- GYED extra
- diplomás GYED

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő erőszakkal, családon belüli erőszakkal kapcsolatban sokszor nincsenek pontos adatok. Az esetek többsége családon belül marad, de a jelzőrendszer működtetésével (védőnői hálózat, gyermek és ifjúsági felelősök, orvosok, gyermekvédelmi és szociális intézmények) valamint a rendőrség tevékenység eredményeként növekszik a számuk.
A Rendőrőrs kollégái sokszor hiába látják a sérülést, letagadják azt, ami nagyban nehezíti munkájukat. Krízishelyzetben nemcsak a rendőrséghez, de a Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz is bizalommal lehet fordulni, akik szükséges esetén segítenek a legközelebbi anyaotthon, vagy családok átmeneti otthonában való felkeresésben. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat pontos adatokkal tud szolgálni a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról, az otthonok elérhetőségéről, igénybevételének feltételeiről. A családon belüli erőszak kezeléséhez olyan átfogó programra van szükség, melyen keresztül megelőzhető az áldozattá válás, ha már áldozattá vált, akkor a segítése, illetőleg az érzékenyítés a társadalomban. A szociális munka eszközei hathatósak lehetnek a családon belüli erőszak terén, de vannak olyan esetek amikor már a családsegítői tevékenység eredménytelen és kevés, más beavatkozásra van szükség (pl anyaotthon, átmeneti otthon) , amihez az érintettek közreműködése elengedhetetlen (pl szenvedélybeteg esetén).

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálathoz forduló érintett az Önkormányzattól krízissegélyt kap, szükség esetén a Kormányhivatallal együttműködve további elhelyezéséről gondoskodnak, mely Budapesten érhető el legközelebb. Pár évente fordul elő ilyen eset a városban.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Dunavarsánynak jelenleg női polgármestere van, az aljegyzői feladatot nő látja el, a 8 fős képviselő-testület 5 tagja nő, 5 intézményünkből 4-et nő vezet.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A gyermeküket egyedül nevelő anyák, a kisgyermeket vagy sok gyermeket gondozók többszörösen is hátrányban vannak. A munkaerő piacon történő elhelyezkedésük sok problémát vet fel, olyanokat amelyek esetenként megoldhatatlanok. Az intézményi felvétel, a nyitva tartás, sok gyermek esetén a több intézménybe eljutás. A külterületen élő és sok gyermeket nevelő nők

kerülnek lehetetlen helyzetbe. Komplex problémaként jelenik meg, amire a jövőben programmal kell reagálni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
családbarát munkahelyek hiánya	munkáltatók felvilágosítása
bölcsőde hiánya	bölcsődei intézmény létrehozása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

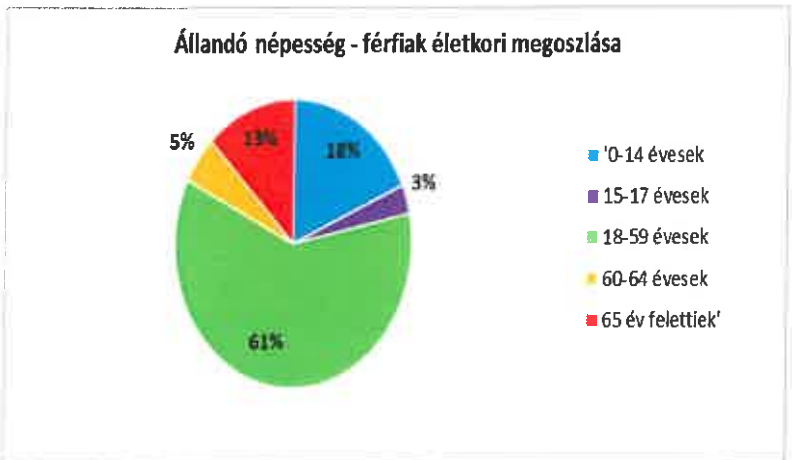

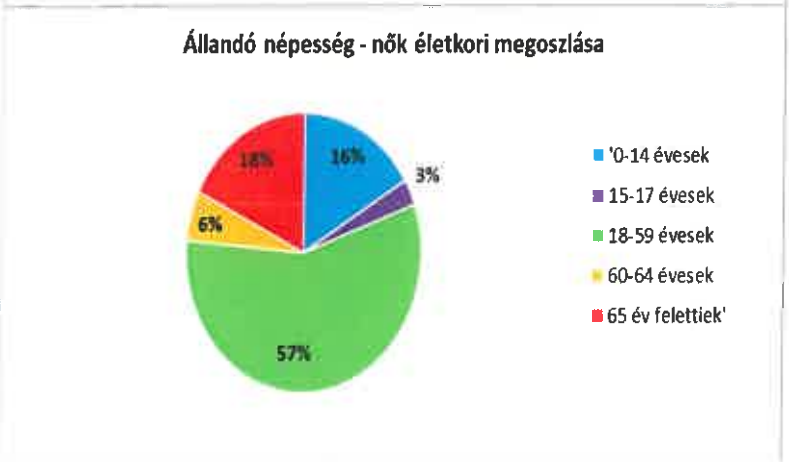

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	678	1046	1724
2015	676	1023	1699
2016	691	1019	1710
2017	692	1032	1724
2018	698	1034	1732

Forrás: TeIR, KSH Tstar

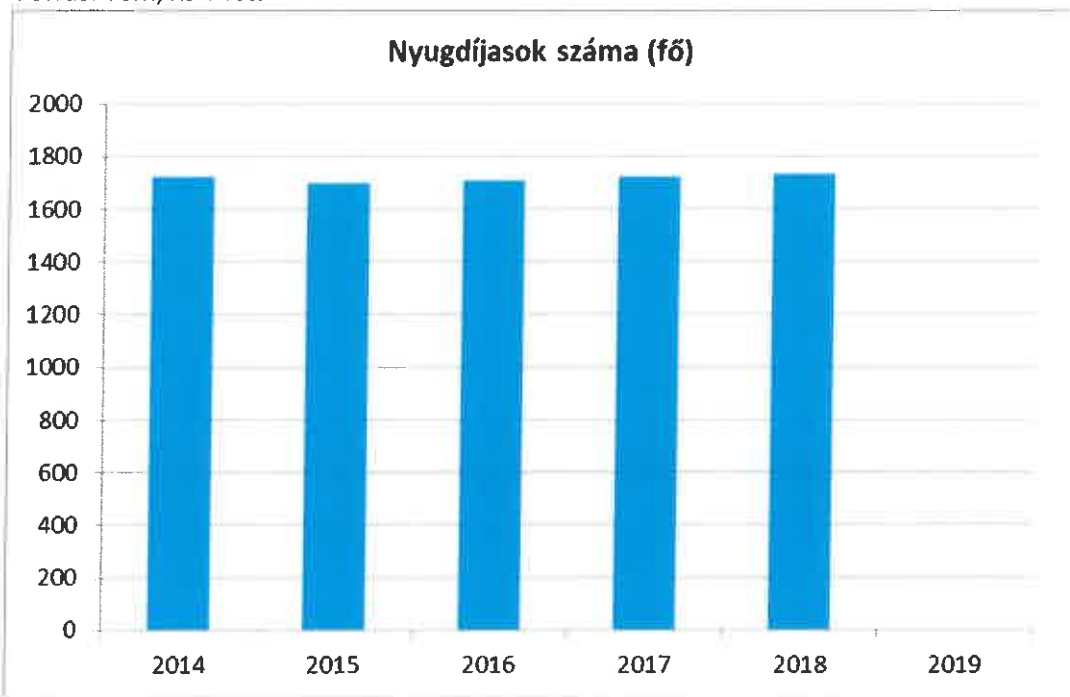

Dunavarsányban a 60 év feletti lakosság aránya jelentős, az általános tendenciákkal megegyezően, mivel a férfiak átlagéletkora alacsonyabb, az idős nők száma magasabb. A 65 év feletti lakosság száma évek 2008-óta kismértékben emelkedik.

Dunavarsányban 28 fő elhelyezésére alkalmas Idősek Gondozóházát működtet az Ökumenikus Segélyszervezet, ahol az önmagukról gondoskodni nem tudó személyek komplex segítségben, magas szintű ellátásban részesülnek. Szakképzett munkatársak segítő hozzáállásukkal megadják számukra a biztonságot, a mindennapi fizikai és érzelmi törődést. Az ellátás magában foglalja az átmeneti elhelyezést, a napi 5 étkezést, az intézményi és személyi textilmosást, a gyógyszerellátást és szükség szerint a gyógyszerezést, gyógyszeradagolást, valamint a gyógyászati segédeszközök biztosítását. 11 fős szakmai személyzet áll az ellátottak rendelkezésére a nap 24 órájában. Az intézményvezető mellett mentálhigiénés munkatárs, orvos, 4 fő szakápoló és 6 fő kisegítő munkatárs biztosítja a folyamatos felügyeletet és ápolást.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		203	172	148	121	108	104
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	2,75	1,25	1,5	1,25	1,25
20-24 év (TS 1003)	Fő	18,75	13,25	10,75	6,75	4,75	6,5
25-29 év (TS 1004)	Fő	14,5	12,25	9,5	5,75	9,25	10,25
30-34 év (TS 1005)	Fő	20,5	14	11	8,25	6,25	8,75
35-39 év (TS 1006)	Fő	24,5	20,75	13,75	8,75	6,75	5,75
40-44 év (TS 1007)	Fő	30,5	20,75	16,25	7,75	13,75	14,25
45-49 év (TS 1008)	Fő	20,25	22	19,25	21	15,75	15,5
50-54 év (TS 1009)	Fő	21	17	15	15	11,5	8,25
55-59 év (TS 1010)	Fő	32,5	20,25	20,75	15,5	14,5	11
59 év feletti (TS 1011)	Fő	17,5	29,25	30,25	31	24,25	22,75

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Amint a fenti táblázat is jelzi, általános jelenség sajnos, hogy idősebb korban nő a munkanélküliség lehetősége.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
A művelődési ház az idősebb generáció számára, az életfogytig tartó tanulás jegyében folyamatosan biztosít előadásokat és tanfolyamokat (jelenleg zajló tanfolyamok: senior számítógépes ismeretek és angol kezdő illetve haladó nyelvtanfolyam).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem rendelkezünk adatokkal.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősek korlátozott lehetőségekkel rendelkeznek, így az önkormányzat feladata, hogy információhoz jussanak ők is, és tájékoztatást kapjanak a településen lévő rendezvényekről. Ezt

plakátokkal és szórólappal, valamint a honlapon történő tájékoztatással valósul meg. A közösségi közlekedés javul. Egyre több alacsony padozatú buszt indít a Volán amire a nyugdíjasok is felt tudnak lépni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A családsegítő szolgálat foglalkozik intézményesen az idősebb korosztállyal, aki ügyintézésben kérnek leggyakrabban segítséget, illetve a hivatalokkal, szolgáltatokkal való kapcsolattartás jelent problémát számukra.

A házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés azon lakosok számára biztosított ellátási formák, akik koruk, szociális helyzetük, vagy egészségügyi állapotuk miatt rászorulnak ezen szolgáltatásokra. A házi segítségnyújtás a család válláról is nagy terhet vesz le azzal, hogy otthonukban szakszerűen gondozzák az arra rászoruló idős, általában beteg embereket. A gondozási tevékenységek közé tartozik:

- az ellátást igénybevevővel segítő kapcsolat kialakítása
- alapvető gondozási feladatok (öltöztetés, tisztálkodás, gyógyszeríratás, bevásárlás)
- segítség nyújtás a higiénia megtartásában
- segítségnyújtás az ellátott környezetével való kapcsolattartásban
- szükség esetén egészségügyi ellátáshoz jutás elősegítése

A gondozás az egyéni igényeknek és az ellátást igénybevevő életkörülményeinek megfelelően történik. Jellemzően a házi segítségnyújtást egészségügyi problémák miatt veszik igénybe, legnagyobb számban a 80 év feletti korosztály. Számukra a gyógyszer felíratás, kiváltás és a biztosítása a gondozási tevékenység. Az idősebb, 80 év feletti ellátottak a testi higiéné (pelenkázás, fürdetés) biztosítása az igény. A házi segítségnyújtók a Vöröskereszt felkérésére több alkalommal segédkeznek az adományok szétosztásában.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A civil szervezetek tagjai között az idősebb korosztály intenzíven képviselteti magát. A településen két nyugdíjasklub működik. Az egyházak, a Máltai Szeretetszolgálat és a Karitasz Dunavarsányi szervezete fokozottan figyel az idősebb korosztály tagjaira. A kulturális programokat is nagyobb arányban látogatják a nyugdíjasok. Az önkormányzat minden évben elfogadja rendezvény tervét, mely a civil szervezetekkel történő egyeztetéssel történik. Az alábbi rendezvények kerülnek megtartásra: Magyar Kultúra Napja, Húsvéti kézműves foglalkozás, Költészet Napja, Anyák napja, Nemzeti Összetartozás Napja, Városnapok, Szüreti Mulatság és Felvonulás, Adventi kézműves foglalkozás, Mindenki karácsonya, Nemzeti ünnepek.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb. Az önkormányzat összefogva a művelődési házzal ehhez nyújt segítséget, a már többször is induló senior számítógépes tanfolyammal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

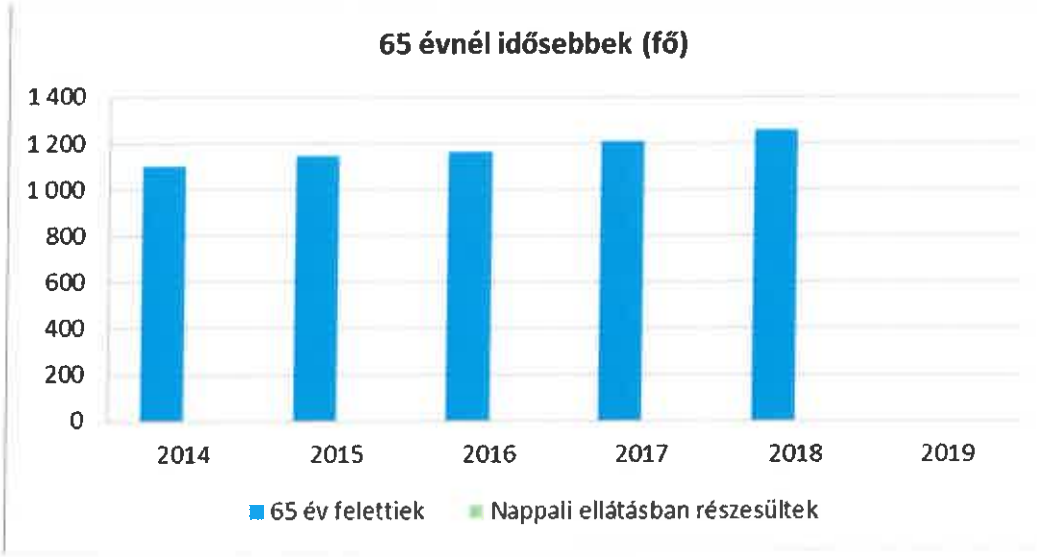

Az élettartam hosszabbodásával a modern társadalmakban, így Magyarországon is egyre több az idős ember. Számuk és népességen belüli arányuk növekedése általános jelenség, aminek következtében egyre nagyobb teher nehezedik a társadalmi ellátórendszerre. Az időskorú népesség részletes demográfiai jellemzőiről, családi viszonyairól, iskolázottságáról, társadalmi munkamegosztásban való részvételéről, lakáskörülményeiről azonban csak a népszámlálás alkalmával van mód átfogó ismeretet szerezni. A népszámlálási adatok alapján kerül bemutatásra az időskorúak jellemzői, amelyek sok esetben eltérnek a társadalomban az idősekről általában kialakult képtől. A közvélemény az időskor határkövét általában a gazdasági aktivitás megszűnéséhez köti, így egyre későbbre tesszük az öregedés kezdetét is. Magyarországon hosszú időn keresztül változatlan volt az öregségi nyugdíjkorhatár: férfiaknál 60, nőknél 55 év. Többszöri módosítás után 2012-től azonban fokozatosan és egységesen 65 évre emelkedik. Felemelése azt jelzi, hogy 65 éves kor előtt az ember még nem számít idősnek, hiszen a társadalom teljes értékű munkateljesítményt vár el tőle. Tanulmányunkban mindezek ellenére a vizsgálandó csoport alsó korhatárát a 60. életévben határozzuk meg. Ennek az az oka, hogy a 60–64 éves korosztály rendkívül népes, gazdasági aktivitási jellemzőik a náluk idősebbekhez hasonlóak, jó részük már nincs jelen a munkaerőpiacon.

Az önkormányzat és a helyi civil szervezetek különböző programokkal, támogatásokkal igyekeznek megkönnyíteni az idős lakosok életét. Minden önkormányzati rendezvény nyitott a teljes lakosság számára, de pl. a Dunavarsányi Napok rendezvény szervezésekor, figyelemmel vagyunk arra, hogy legyenek olyan programelemek is, melyek az idősek érdeklődését is felkeltik. Évente egyszer időskori támogatásban részesül minden 70 év feletti dunavarsányi lakos.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek körében kevés az információ az egészséges életmóddal kapcsolatosan	Az idősek érdeklődésének kielégítése előadások és vizsgálatok szervezésével
Elmagányosodás	Közös programok, élénkebb kommunikáció

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	97	91	188
2015	98	88	186
2016	95	89	184
2017	103	86	189
2018	93	84	177

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból kitűnik, hogy a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülő férfiak aránya kicsivel magasabb, mint a nőké 2014-2018 között.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A foglalkozási rehabilitáció eszköz- és intézményrendszerének átfogó modernizációjára van szükség. A megváltozott munkaképességűek és fogyatékkal élők elhelyezkedési lehetőségei összetettek, sok tényezőtől függnek. A foglalkozási rehabilitáció komplex problémakör, s hatékony megoldások csak valós partnerség mellett képzelhetők el. A hatékonyabb megvalósításhoz a biztosítási rendszer átalakítása, vagy az egészségügyi ellátás finanszírozásának módosítása szükséges. Ennek tükrében a kutatás eredményeként az állami politika hatékonyságát javító szerteágazó intézkedési irányvonalak fogalmazódtak meg.

További ösztönzőkkel kell megcélozni az elsődleges munkaerő-piacon tevékenykedő munkáltatókat a megváltozott munkaképességűek és fogyatékkal élők foglalkoztatására, a munkahelyi integráció elősegítése érdekében. A megváltozott munkaerő-piac egyúttal új lehetőségeket is jelent az egészségkárosodottak ellőtt nyíló munkaalkalmak tekintetében. Az atipikus foglalkoztatási formák, mint pl. részmunkaidős foglalkoztatás, határozott időre szóló szerződések és megbízások és az alkalmi munka is rugalmas munkavégzést biztosíthat számunkra. A passzív pénzbeli juttatások nyújtásától el kell szakadni az aktív munkaerő-piaci intézkedések irányába. Ehhez elengedhetetlen a képzésekben való részvétel lehetőségének biztosítása.

Az a cél, hogy a fogyatékosok minél nagyobb számban léphessenek át az elsődleges munkaerőpiacra, akik nem felelnek meg a munkaerőpiac követelményeinek, a védett

munkahelyek bővülő kínálatából választhassanak. A megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci integrációja akkor lehet hatékonyabb, ha a támogatási rendszer egy megfelelően szabályozott rehabilitációs rendszerbe illeszkedik. A rehabilitációs lehetőségek hatékony és egyben költséghatékony módja a megelőzés, a korai beavatkozás, a megfelelő munkahely kialakítása.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nincs tudomása az önkormányzatnak arról, hogy hátrányos megkülönböztetés érné a fogyatékkal élőket.

b) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A Mozgáskorlátozottak Dunaharaszti Egyesülete több település mozgáskorlátozottait fogja össze (Dunaharaszti, Dunavarsány, Taksony, Majosháza, Szigetszentmiklós). Rendeszeresen szerveznek programokat: Esélyegyenlőségi nap, Nőnap. Negyedévente előadásokat (természetgyógyászat, egészségügyi szolgáltatások, kirándulások, város látogatások.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az 1998. évi XXVI. évi törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítását foglalja magában. Települési szinten az 10/2019. (V.22.) számú önkormányzati rendelete határozza meg azokat a pénzbeli és természetbeni ellátásokat amelyek a fogyatékkal élő személyeket is megilletik.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))
Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)
Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékossági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)
Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak

kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékossága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékosságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékosságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékosságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló–gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Dunavarsányban a közintézmények akadálymentesítettek. Az önkormányzat honlapja is akadálymentesített. A településen a közúti közlekedést a Volán busz biztosítja, amiről elmondható, hogy az utóbbi években törekedett arra, hogy a busz alacsony padlójára a mozgáskorlátozottak is fel tudjanak lépni. Ebben még fejlődésre szorul, mivel nem minden busz alacsony padlózatú.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közösségi programok nagy része a Művelődési Ház keretein belül kerül megvalósításra. A játszóterek szintén akadálymentesek a mozgáskorlátozottak részére. A sportpálya sík, füves terep és megközelítése szintén akadálymentes a mozgáskorlátozottak részére. A településen az akadálymentesítettség hiányos a közszolgáltatók körében. Nem minden bolt akadálymentesített. A szolgáltató épületek (orvosi rendelő, védőnő, fogorvos) egy épületben helyezkednek el és az épület akadálymentesített a mozgáskorlátozottak részére. A település rendelkezik honlappal ami szintén akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége
Nincs adatunk erre vonatkozóan.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége
A településen majdnem mindenhol megoldott a járdahálózattal való ellátás, a közösségi terek akadálymentesítése a mozgáskorlátozottak részére. Az önkormányzat törekszik arra, hogy ahol nincs járda ott minél előbb kialakításra kerüljön.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)
Nem rendelkezünk helyben ilyen szolgáltatásokkal.

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
Dunavarsányban minden jog megilleti a mozgáskorlátozottakat, fogyatékosokat is, ugyan úgy mint a helyi lakosokat. A településen nincs olyan intézmény amit igénybe tudnának venni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkahelyek akadálymentesítése	Munkahelyeket tájékoztatni az akadálymentesítési kötelezettségről.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a civil szervezetek, egyházak, alapítványok, egyesületek, baráti körök az Önkormányzatunkkal együttműködve vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi program megvalósulásában.
A dunavarsányi intézmények, a rendőrség jelentős mértékben közreműködik valamennyi esélyegyenlőségi célcsoport esélyeinek javításában.
Az egyházak, a Polgárőr Egyesület, a civil szervezetek és az intézményeinek nagy része sokszor önkéntes munkával segíti esélyegyenlőségeik javítását mindazon személyek számára, akik rászorulnak arra.
Együttműködési megállapodás keretein belül végzik városunkban munkájukat a Polgárőr Egyesület tagjai, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a Német Nemzetiségi Önkormányzat, továbbá a Humánpolitikai Bizottság – a Képviselő-testülettől kapott átruházott hatáskörénél fogva – minden évben anyagi támogatást is nyújt a civil szervezetek, egyesületek, alapítványok részére, hozzájárulva ezáltal a helyi települési esélyegyenlőség megteremtéséhez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába
Az önkormányzat a Helyi Esélyegyenlőségi Programjában megfogalmazott problémák megoldását célzó intézkedések végrehajtásába be kívánja vonni valamennyi általa partnerségi viszonyban álló civil, egyházi és egyéb szervezetet, valamint a látószögébe kerülő vállalkozásokat is.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Képviselő-testület által történő elfogadását követően az önkormányzat nyilvánossá teszi. Ezt követően bármely szervezettől és lakostól történő módosítási javaslatot mérlegeli és annak jogossága esetén beépítheti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	a munkanélküliek között magas arányban vannak a 45 év felettiek	képzések, munkahelyteremtés, állásbörzék szervezése
	kommunikáció hiánya	tájékoztatás, közérthetőség biztosításával
Gyermekek	HHH-s gyermekek társadalmi beilleszkedési zavara	társadalmi normáknak való megfelelő viselkedés
	súlyosan fogyatékos gyermekek ellátásának hiánya	kapcsolatfelvétel a lehetséges ellátó intézményekkel
Idősek	Az idősek körében kevés az információ az egészséges életmóddal kapcsolatosan	Az idősek érdeklődésének kielégítése előadások és vizsgálatok szervezésével
	Elmagányosodás	Közös programok, élénkebb kommunikáció
Nők	családbarát munkahelyek hiánya	munkáltatók felvilágosítása
	nincs a közelben anyaotthon, átmeneti otthon	tájékoztatás a közelben lévő otthon elérhetőségéről
	bölcsőde hiánya	bölcsődei intézmény létrehozása
Fogyatékkal élők	Munkahelyek akadálymentesítése	Munkahelyeket tájékoztatni az akadálymentesítési kötelezettségről.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Foglalkoztatás helyben	A munkanélküliek között magas a 45 év felettiek aránya	A 45 év feletti munkanélküliek számának csökkentése	helyi rendeletek	A helyi foglalkoztatási lehetőségek propagálása	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	A 45 év feletti munkanélküliek száma	Humán erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
2	Hangsúlyos kommunikáció	A tartós munkanélküliek aránya magas	Közérthető, széles körű kommunikáció segítségével a tartós munkanélküliek számának csökkentése	helyi rendeletek	A munkalehetőségek felkutatása helyi szinten és a környező települések szintjén. Az érintettek megfelelő tájékoztatása.	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	Tartós munkanélküliek aránya	Humán és pénzügyi erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Halmozottan hátrányos gyermemek társadalmi beilleszkedése	A HHH-s gyermekek társadalmi normáknak megfelelő viselkedése egyre nagyobb akadályokba ütközik az elfogadás nehézsége miatt	Az iskolában a kortársi kirekesztettség megszüntetése		Iskolában oktató jellegű és felvilágosító kisfilmek a kirekesztettség lehetséges következményeiről, szórólapok, plakátok elhelyezése a közös helyiségekben	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	Kérdőívek összeállítása a gyerekeknek és a HHH-s szülőknek	humán és pénzügyi erőforrás	Folyamatos figyelem felhívás, a programok periódikus ismétlése
2	A súlyosan fogyatékos gyermekek ellátása	A súlyosan fogyatékos gyermekek ellátásának megfelelő koordinálása	Minden fogyatékkal élő dunavarsányi gyermek gondviselőjének egyértelmű, kommunikatív segítségnyújtás a gyermek fejlesztésének elindításában	helyi rendelet	A súlyosan fogyatékos gyermekek nevelési-oktatási intézményben való elhelyezkedési lehetőségeinek javítása	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	Dokumentált kapcsolatfelvételek száma	Humán erőforrás	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										

1	Családbarát munkahelyek	A településen nem jellemző a családbarát munkahely	A helyi munkáltatók figyelmének ráirányítása a családbarát munkahely fontosságára		Rugalmas munkavégzés előnyeinek propagálása	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	Családbarát, rugalmas foglalkoztatások száma	Humán erőforrás	Folyamatos figyelemfelhívás
2	Bölcsőde kell!	A bölcsőde hiányát nagyon érzékelteti a lakosság	Bölcsődei intézmény létrehozása	Önkormányzat gazdasági programja	Új intézmény létrehozása pályázati források keresésével	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	Bölcsődei férőhelyek száma	Humán és pénzügyi erőforrás	Pénzügyi erőforrás biztosításával
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egészséges életmód fenntartása	Az idősek körében kevés az információ az egészséges életmóddal kapcsolatban	Az idősek érdeklődésének kielégítése előadások és vizsgálatok szervezésével		Egészséges életmódra nevelő plakátok, internetes felhívások, helyi tv és rádió műsorok szervezése a témában	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	Felmérések végzése	Humán és pénzügyi erőforrás, háziorvosok bevonása	Ismétlődő programok
2	Magányosan	Az idősek elmagányosodása	Aktívabb részvétel a közösségi életben	Önkormányzat Gazdasági Programja	Közös programok szervezése, azokról szóló információk eljuttatása a célzott korosztály részére, civil szervezetek bevonása	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	A programokon résztvevők száma	Önkormányzati forrás, pályázati forrás	A személyi és tárgyi feltételek folyamatos biztosítása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes munkahelyek	A munkahelyek akadálymentesítése	Munkahelyre való akadálymentes bejutás		A munkáltatók figyelmének felhívása az akadálymentes közlekedésre	Dunavarsány Város Képviselő-testülete	2025. 01. 31. (péntek)	A megvalósított akadálymentesítések száma	Pénzügyi, pályázati erőforrás	Folyamatos kommunikáció

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a Humánpolitikai Bizottság ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében a Helyi Esélyegyenlőségi Programot nyilvánosságra hozzuk. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább 2 évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:
A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Dunavarsány város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Dunavarsány város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Dunavarsány, 2020. október

Gergőné Varga Tünde
polgármester

A Dunavarsány Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dunavarsány, 2020. október

Gergőné Varga Tünde
polgármester